

Μεγαλοβδομάδα! Τι κρατάω

/ Editorial

Ηλίας Λιαμής, Σύμβουλος Ενότητας Πολιτισμού

Στον ολάνθιστο κήπο της Μεγαλοβδόμαδας, ανοίγω με δισταγμό το πορτάκι του ξύλινου φράχτη και κάνω δυο τρία δειλά βήματα.

Από πίσω σου βοή. Πολέμων ακοές. Παρανοϊκοί εκτελεστές. Δραπέτες. Καταρρεύσεις. Ένοχοι που ψάχνουν άλλους ενόχους να ρίξουν το κρίμα και τη ντροπή τους. Εικόνες χωρίς νόημα. Ηλιακά συστήματα χωρίς ήλιο.

Τον ντρέπομαι τον κήπο. Μοιάζω παράταιρος. Χωρίς γοερές υπερβολές κοιτάζω κατάματα τα γεγονότα και καταλήγω νηφάλια:

«Ένδυμα ουκ έχω».

Πιστεύω όμως στη δύναμη τού κήπου να κρατιέται αμόλευτος κι απ' τον πιο αμαρτωλό. Μα και σε μια ακόμη δύναμή του πιστεύω:

Να λαμπρύνει στολές ψυχής. Και λέω:

«Θ' αντέξει κι εμένα».

Μονοπάτια μικρά ανάμεσα στα παρτέρια. Στοές από βουκαμβίλιες και γιασεμιά, λιγάκι σκοτεινές, όπου ο ήλιος δε βρίσκει εύκολα δρόμο. Σιωπή! Πίσω μου, το φως των προβολέων μού γνέφει να μην μπλέξω.

«Δύσκολοι», μου θυμίζει, «οι καιροί. Άλλες μελαγχολίες και περισυλλογές δεν αντέχουν. Ιοί και ...θυγατέρες θερίζουν. Μείνε εδώ να ξεχαστείς λιγάκι».

Οι οθόνες ολόφωτες, με προσκαλούν στην διάσπαση που χαρίζουν τα τρέχοντα. Θυμάμαι όμως-ευτυχώς-, πως ποτέ η ενημέρωση δε μού 'δωσε ούτε μια στάλα χαράς. Κι όσο κι αν συσσωρευότανε, ποτέ κάτι δεν άλλαξε για το καλύτερο.

Το αποφάσισα: Θα περπατήσω στις σκιερές στοές, γιατί, παρ' όλη τη μελαγχολία που σκορπάνε, σκορπάνε και αρώματα, σκορπάνε και αγκαλιά. Νιώθω το μισόφωτό τους για χάδι, και στο κορμί και στη ψυχή μου. Μα και για κάτι άλλο θα τις περπατήσω: Για ένα φως, ένα άλλο φως, που τρεμοπαίζει εκεί, στην τελευταία στροφή του κήπου. Φως, που λες, αν το αρνηθώ, θα έχω χάσει ευκαιρία... και δρόμο... και αναπαμό.

Αποφασίζω να το ζητήσω αυτό το φως. Κι όταν θα βρεθώ κοντά του, θέλω κάτι να κρατώ. Αγένεια μου μοιάζει να φτάσω μ' άδεια χέρια. Βάζω «ευλογητός» και κάνω το πρώτο βήμα.

Κάτω, το μονοπάτι στρωμένο βάγια. **Βάγια της Κυριακής**, που θυμάται μια

είσοδο. Κρατώ τον θρίαμβο, κρατώ και την ειρωνεία αυτής της εισόδου. Ο Βασιλιάς, ο Μεσσίας, ο Λυτρωτής καθισμένος πάνω στο ταπεινότερο των τετραπόδων. Αμήχανοι οι επικοινωνιολόγοι τον κοιτούν. Δεν τον αναλαμβάνουν. Οι πράξεις Του είναι αντιεπικοινωνιακές. Εκείνοι ετοιμάζουμε ηγέτες λαμπερούς. Κοιτάω και το βλέμμα Του, την ώρα που ο όχλος κραυγάζει «ωσαννά». Ακούω τη σκέψη Του: «Δεν ξέρουν τι ζητάνε».

Θα το ξαναπεί σε λίγες μέρες, καρφωμένος. Κρατώ αυτό το βλέμμα Του, το αποφασισμένο και θλιμμένο. Κρατώ και τις κραυγές του θριάμβου να μου θυμίζουν τον πικρό, τον πρόσκαιρο, τον φευγαλέο έπαινο των ανθρώπων. Κλείνω στη χούφτα μου δυο-τρία βάγια και συνεχίζω.

Δευτέρα Μεγάλη ανθισμένη στοά. Ο Ιωσήφ ο πάγκαλος (οι όντως πάγκαλοι γράφονται πάντα με το «πι» μικρό) μου γνέφει. Κρατώ τα σημάδια του από το χτύπημα, την ώρα που έπεφτε στο πηγάδι, από των αδελφών του, των ανθρώπων των δικών του, το σπρώξιμο. Κρατώ τη χρυσή του καρδιά, που ήξερε πάντα να του ανοίγει δρόμο ανάμεσα στις αρχές και τις εξουσίες του κόσμου τούτου. Κρατώ τη συνοχή της σκέψης του, όταν τα αξιώματα θα μπορούσαν να τον τρελάνουν. Κρατώ την αγκαλιά του, την ώρα που η εκδίκηση του χάιδευε τ' αυτιά.

Έχει και μια συκιά η στοά. Φουντωμένη και καταπράσινη. Αλλά χωρίς ούτε ένα σύκο. Τη βλέπω και πικραίνομαι. Καλύτερη εικόνα των λόγων δίχως έργα, των ομιλιών δίχως έρμα, των σχεδίων χωρίς διάθεση για δόσιμο και θυσία δεν υπάρχει. Απλώνω τα χέρια μου και κόβω δύο φύλλα. Μόλις που πρόλαβα. Βήματα δυο δεν έχω κάνει, και την βλέπω να ξεραίνεται μονομιάς.

Τρίτη Μεγάλη ανθισμένη στοά. Καθώς την διασχίζω, με φτάνει μια παρέα από δέκα κορίτσια. Κρατούν λυχνάρια και μιλάνε για ένα γάμο. Μια απ' αυτές, με βλέπει και βιαστικά μου δίνει ένα λυχνάρι. Είναι μισοάδειο, μα προς το παρόν φωτίζει καλά. Τα κορίτσια φαίνονται ανυπόμονα. Με προσπερνούν γελώντας. Ανησυχώ για το λυχνάρι μου. Δε θα μου φτάσει το λάδι. Είναι μακρύς ο δρόμος και θα ξεμείνω από φως. Χρειάζομαι λάδι. Επειγόντως! Λάδι πίστης πιο στέρεης, λάδι αγάπης πιο πρακτικής, λάδι προσευχής πιο συνεπούς και πιο επίμονης απ' ό,τι μέχρι τώρα. Γρήγορα! Τώρα! Δεν ξέρω πότε θα χρειαστεί. Καθώς τα σκέφτομαι αυτά, πέντε από τις κοπέλες γυρίζουν βιαστικά, με τα λυχνάρια τους σβηστά. Σε λίγο τις βλέπω να επιστρέφουν τρέχοντας και να στρίβουν σε μια γωνία. Ακούω τις φωνές τους: «Ανοίξτε, είμαστε κι εμείς εδώ».

Χτυπάνε κάποια πόρτα, αλλά δε μου φαίνεται να την ανοίγουν. Σφίγγω το λυχνάρι μου. Θεέ μου, μη μ' αφήσεις να στερέψω!

Τετάρτη Μεγάλη ανθισμένη στοά. Μοσχοβολάει. Σα να 'σπασε ένα αλάβαστρο κι έχει χυθεί το μύρο. Το ξέρω πως δεν είναι μόνο αυτό. Είναι πολλά τα μύρα που ξέρει ο κόσμος να παρασκευάζει. Όμως αυτό εδώ δεν έχει μόνουστατικάεργοστασίου. Μέσα του έχουνε χυθεί στάλες δακρύων μετανοίας. Ακούω των μαθητή τον παραστρατημένο να εξανίσταται, πασκίζοντας να το αποτιμήσει. Τι να αποτιμήσει! Ποιος μπορεί να υπολογίσει την αξία των δακρύων μιας ψυχής που συντρίβεται! Πώς κοστολογείται η υπομονή, μπροστά στην περιφρόνηση και τα βρώμικα βλέμματα των «καθωσπρέπει» ακροατών του Δασκάλου, την ώρα που αυτή, η πόρνη, με το θράσος της απόγνωσης μυρώνει τα πόδια Του, που δεν τολμά καλά-καλά να τα αγγίξει!

«Μα γίνεται Κύριε να τη δεχτείς; Γίνεται Κύριε να δεχτείς τον καθένα, που αμαρτία δεν φτιάχτηκε, που να μην πότισε το κορμί του;»

«Γίνεται», τον ακούω να με διαβεβαιώνει. «Φτάνει πολύ να αγάπησε». «Ε, όχι, Κύριε δε γίνεται!», επιμένουν οι καλεσμένοι» Μαζί τους επιμένω κι εγώ. Κι ας μη το φωνάζω. Ευτυχώς, σημασία καμιά δε μας δίνει. Κι αφήνει τα μαλλιά της να σκουπίζουν τα πόδια Του. Βουτώ τα φύλλα των βαγιών και της συκιάς στο μύρο που ρέει δίπλα στα πόδια μου και συνεχίζω.

Πέμπτη Μεγάλη ανθισμένη στοά. Μια ξύλινη στάλα και στο τέρμα της ένα μεγάλο στρωμένο τραπέζι με λίγα απομεινάρια φαγητού. Κάποιοι έτρωγαν εδώ πριν από λίγο. Οι θέσεις δεκατρείς. Στη θέση τη μεσαία, κομμάτια από ψωμί και μια μισογεμάτη κανάτα κρασί, κόκκινο σαν αίμα. Φέρνω στα χείλη μου λίγη ψίχα

ψωμιού, βουτηγμένου στο κρασί. Στυλώνομαι. Κρατώ ακόμη ένα νοτισμένο κομμάτι και το τυλίγω σ' ένα φύλλο συκιάς. Λίγο πιο κει, μία λεκάνη με μια πετσέτα. «Θα φώναξαν και κάποιο δούλο» σκέφτομαι «για να τους πλύνει τα πόδια». Κατεβαίνω. Λάμπει το φεγγάρι πίσω από τις φυλλωσιές. Ένα παράπονο, μου σκίζει την καρδιά:

«Ζήτησα δύναμη στην προσευχή, ν' αντέξω τα κρίματα ολόκληρου του κόσμου, που σε λίγο θα ματώσουν το κορμί μου και θα βαρύνουν ασήκωτα τους ώμους μου. Και δεν χαλαρίσατε λίγα λεπτά ύπνου, για να προσευχηθείτε μαζί μου;»

Τι να του απαντήσουν οι μαθητές του, τι να του απαντήσω κι εγώ! Πως Τον άφησα μόνο Του, γιατί τρυγούσα, τις λίγες, τις ασήμαντες ψευτοχαρές μιας ζωής, την ώρα που ζητούσε συντρόφους για να γλυκάνει τις πληγές του κόσμου;

Μόνος στον κήπο της Γεθσημανή, μόνος και μπροστά στους άρχοντες και τους σοφούς του κόσμου τούτου. Πώς να τον υπερασπιστώ; Κάθομαι έξω στην αυλή, να κάνω λίγη παρέα στον Πέτρο. Μαζί θα φωνάξουμε:

«Όχι, δεν τον ξέρουμε. Είμαστε δικοί σας. Τα συστήματά σας αναγνωρίζουμε, με τους δικούς σας κανόνες παίζουμε, τα οράματά σας μοιραζόμαστε. Μαζί σας ψάχνουμε τους άλλους, τους κακούς, που πάντα φταίνε για τα δεινά μας. Μαζί σας ελπίζουμε, πως πάντα κάποιος άλλος, κάποιος μεσσίας θαρθεί για να μας σώσει. Αυτός εκεί μέσα είναι τρελός. Κάθε στραβό του κόσμου, κάθε πληγή των ανθρώπων τα κάνει δική Του υπόθεση. Δεν ψάχνει ενόχους. Κάνει την ξένη ευθύνη δική Του. Εμείς, δικοί Του; Απορώ και που το σκεφτήκατε!»

Μες τις βραγιές, ένας κόκορας σαλπίζει ξημέρωμα. Μα ποιος άφησε εδώ τον κόκορα; Ο Πέτρος με αφήνει και φεύγει με σε λυγμούς!

Κάτι **Μεγάλο Παρασκευάζεται** στην επομένη ανθισμένη στοά. Τι να κρατήσω από δω! Τα πάντα στάζουν αίμα. Ματωμένα φραγγέλια, ματωμένα αγκάθια, ματωμένος χιτώνας. Σα να αιμορραγεί όλος ο κόσμος. Όλη η παράνοια τού ματωμένου μαρτυρίου ενός αθώου απλώνεται και πλημμυρίζει τον χρόνο και τον χώρο. Παράνοια! Ποιο το νόημα μιας ανθρωπότητας που στάζει αίμα; Ποιος φταίει, ποιος δικάζει, ποιος τιμωρεί; Τι θα έχανε η δημιουργία αν εξαφανιζόταν ο άνθρωπος; Τι θα έχανε η πλάση, τα δέντρα, τα ποτάμια, η θάλασσα ο αέρας, τα ζώα, αν απαλασσόντουσαν από το πιο άγριο θηρίο τους; Ένα κορμί λυγίζει από το βάρος του Σταυρού. Γυρίζει, με κοιτάει. Τον βλέπω κι αμέσως νιώθω όλους τους ανθρώπους αδέρφια μου. Στις κόρες των κατακόκκινων ματιών Του λάμπει ένας κόσμος ποτισμένος στην πραότητα, στην προσφορά και στην ισορροπία. Δεν μπορώ να αντισταθώ. Κάνω να Του δώσω ένα χέρι. Με προλαβαίνει κάποιος Κυρηναίος. Σκύβω να μαζέψω ένα καρφί, που έπεσε απ' το ζεμπίλι ενός Ρωμαίου.

Μία κραυγή σκίζει σε λίγο τον αέρα. Ένα «τετέλεσται». Οι χλευαστές από κάτω ακούν για κάποιον που τέλειωσε. Εγώ, σα να ακούω «όλα αρχίζουν».

Σάββατο πια! Το μονοπάτι μου αρχίζει και κατηφορίζει απότομα. Κάτω εδώ λουλούδια δεν ανθίζουν. Πού κατεβαίνω; Στον Άδη των Αρχαίων; Στον Άδη της φρίκης του κόσμου; Ή στον Άδη της δικής μου καρδιάς; Πολλή σημασία δεν έχει. Κάτω εδώ, σημασία έχει το σκοτάδι. Το πηχτό, το στεγανό, το απόλυτο σκοτάδι. Όλοι και όλα εδώ κάτω ψάχνονται. Κάνουν κύκλους και κάπου-κάπου νομίζουν πως -επιτέλους-, από δω δεν ξαναπέρασαν, πως από δω περνάνε για πρώτη φορά, πως

ο κύκλος πια θα σπάσει. Και πάντα η διάψευση. Πάντα όλοιέχουν ξαναπεράσει από κει και πάλι θα ξαναπεράσουν. Στον Άδη δεν αλλάζει τίποτε. Γι' αυτό είναι τόσο σκοτεινός! Πανικός! Πού είναι το τέρμα; Εγώ ξεκίνησα μια βόλτα σ' έναν κήπο. Να τελειώνουνε τ' αστεία! Θέλω το Πάσχα μου το κανονικό. Με τα σοκολατένια αυγά με το δώρο έκπληξη! Με τα υπέρβαρα αμάξια στη Εθνική και τις σούβλες να εξέχουν. Με τις κροτίδες που θέλουν να ανατινάξουν το ναό. Με το άδειο προαύλιό του μετά το πρώτο-πρώτο Χριστός Ανέστη! Θέλω να φύγω από δω!

«Γιατί;», με ρωτούν ειρωνικά οι αθέατοι συνοδοιπόροι μου. «Όλα όσα ψάχνεις είναι εδώ. Συνέχιζε να ψηλαφίζεις και θα τα βρεις. Θα νιώσεις σα στο σπίτι σου».

Συνεχίζω να ψηλαφώ. Δίκιο είχαν! Σούβλες και κροτίδες και μαγειρίτσες και γυφτοτράγουδα στη διαπασών. Μα ξαφνικά, τα χέρια μου αγγίζουν ένα σώμα, δυο χέρια, δυο ώμους. Φτάνω στο πρόσωπο και το κοιτώ. Ένα πρόσωπο πιο δυνατό απ' το σκοτάδι. Όλα τα χαρακτηριστικά του είναι ορατά. Μέσ' απ' τη λάμψη Του, το σκοτάδι λιώνει, «ως τήκεται κηρός από προσώπου πυρός».

«Ποιος είσαι;» ρωτώ.

«Ο νέος άρχοντας αυτού του τόπου», μου απαντάει. «Καλωσήρθες!»

Αγένεια να μην του προσφέρω ένα πεσκέσι. Αφήνω στα χέρια του τα βάγια, τα φύλλα, της συκιάς, τα ποτισμένα με το μύρο, το λυχνάρι, το νοτισμένο το ψωμί απ' το κρασί το κόκκινο σαν αίμα, το καρφί.

«Σ' ευχαριστώ» μου κάνει.

«Κύριε, θέλω να φύγω από δω!»

«Εύκολο», μου λέει. «Κράτα τα χέρι μου».

«Κύριε, δύναμη δεν έχω να κρατήσω πια τίποτε».

Με αρπάζει απ' τον καρπό.

«Εγώ φεύγω», μου λέει. «Για να σε πάρω μαζί μου, πρέπει να θυμηθείς κάτι που έδωσες δωρεάν, όσο περπάταγες εκεί επάνω».

Προσπαθώ να θυμηθώ.

«Κύριε», του λέω, «κάποτε σε μια τάξη, έδωσα σ' ένα μαθητή μου ένα κρεμμύδι».

«Μου φτάνει», λέει Εκείνος.

Νιώθω να με τράβα προς το φως. Μα ξαφνικά, τα πόδια μου βαραίνουν. Χέρια πολλά με αρπάζουν, κάποιο ποθούν να τραβηχτούν κι αυτοί μαζί μου. Δεν θα κάνω το λάθος εκείνης της γιαγιάς.

«Ελάτε, πιαστείτε, όσοι μπορείτε», φωνάζω. «Όσο κι αν λάμπει, δε θέλω ένα φώς, χωρίς τα πρόσωπά σας. Δε θέλω μόνος μου να κοινωνήσω. Ή όλοι ή κανείς! Κι Εκείνος αυτό θέλει! Πιαστείτε! Κι εμένα, Άλλος με τραβά!»

Φως!

Λόγων παύσις!

Ακόμα και τώρα, που στα διηγίεμαι όλ' αυτά, νιώθω την πατρική παλάμη, με δύναμη γλυκιά και τρυφεράδα, να κρατάει τον καρπό μου.

Στο λέω να το πιστέψεις:

Το φως που πρωτοαντίκρισα στο βάθος, ανοίγοντας του κήπου το πορτάκι, δεν ήταν ψέμα._

<https://bit.ly/2VxjOji>